

INPPA Centrul Teritorial CLUJ

DREPTUL UNIUNII EUROPENE

ATELIER 4

Formator: Diana Botău

ACȚIUNI LA CJUE

RECURSUL PREJUDICIAL

Articolul 267 TFUE (ex art. 234 TCE, ex art. 177 TCEE)

- CJUE este competentă să se pronunțe, cu titlu preliminar, referitor la:
 - (a) interpretarea tratatelor
 - (b) validitatea și interpretarea actelor adoptate de instituțiile, organele sau agențiile UE
- dacă (a) sau (b) se invocă în fața unei instanțe naționale iar aceasta consideră că o decizie CJUE îi este necesară pentru a pronunța o hotărâre, instanța națională îi poate solicita CJUE să soluționeze (a) sau (b)
- **obligatia de trimitere** > dacă (a) sau (b) se invocă într-o cauză pendinte, în fața unei instanțe naționale a cărei hotărâre nu mai poate fi supusă vreunei căi de atac în dreptul intern, **instanța națională este obligată să sesizeze CJUE**
- dacă (a) sau (b) se invocă în fața unei instanțe naționale, într-o cauză pendinte referitoare la o persoană supusă unei măsuri privative de libertate, CJUE hotărăște în cel mai scurt termen

Excepții de la obligația de trimitere

- nu este suficient ca o parte să susțină faptul că litigiul implică interpretarea dreptului unional, pentru ca instanța națională să fie obligată să sesizeze CJUE
- instanța națională (fie ea chiar de ultim grad) nu este obligată să sesizeze CJUE dacă întrebarea propusă de părți nu este pertinentă
- întrebarea este identică dpdv material cu o întrebare care a făcut deja obiectul unei hotărâri preliminare, într-o cauză similară
- există o jurisprudență consacrată a CJUE, care a soluționat aspectul respectiv, indiferent de natura procedurilor care au condus la această jurisprudență, chiar în absența unei identități stricte a întrebărilor
- aplicarea corectă a dreptului unional este atât de evidentă încât nu lasă loc niciunei îndoieli rezonabile cu privire la modul de rezolvare a întrebării adresate.

Prezumția de relevanță a cererii de trimitere

- răsturnată dor în cazurile stabilite de CJUE jurisprudențial

Inadmisibilitate

- insuficiența informațiilor
- fictivitatea litigiului/carcater pur ipotetic al întrebării
- lipsa necesității obiective a răspunsului CJUE
- eludarea art. 263 TFUE

Problemă (dreptul UE ca incident procedural): se poate solicita suspendarea (de drept sau facultativă), dacă o altă instanță a făcut trimitere într-o cauză similară?

Codul de procedură civilă:

- Art. 4 > **Aplicarea prioritara a dreptului UE.** În materiile reglementate de prezentul Cod, normele obligatorii ale dreptului Uniunii Europene se aplică în mod prioritar, indiferent de calitatea sau de statutul părților.
- Art. 412 > **Suspendarea de drept.** (1) Judecarea cauzelor se suspendă de drept: (...) 7. în cazul în care instanța formulează o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare adresată CJUE, potrivit prevederilor tratatelor pe care se întemeiază UE;
- Art. 415 > **Reluarea judecării procesului.** Judecata cauzei suspendate se reia: (...) 3. În cazurile prevăzute la art. 412 alin. 1, pct. 7, după pronunțarea hotărârii de către CJUE
- ? Art. 413 > **Suspendarea facultativă.** (1) Instanța poate suspenda judecata: 1. Când dezlegarea cauzei depinde, în tot sau în parte, de existența ori inexistența unui drept care face obiectul unei alte judecări.

RECURSUL ÎN ANULARE

Articolul 263 TFUE

- CJUE controlează **legalitatea actelor legislative** ale Consiliului, ale Comisiei și ale Băncii Centrale Europene, *altele decât recomandările și avizele*, a actelor Parlamentului European, menite să producă efecte juridice față de terți, precum și legalitatea actelor organelor, oficiilor, sau agențiilor UE, **destinate să producă efecte juridice față de terți.**
- în acest scop, CJUE are competența să evalueze **actele unui stat membru, ale Parlamentului European, Consiliului sau Comisiei**, din perspectiva unor chestiuni legate de necompetență, de încălcare a unor norme fundamentale de procedură, de încălcare a tratatelor sau a oricărei norme de drept privind aplicarea acestora ori pentru motive legate de abuz de putere.
- **orice persoană fizică sau juridică** poate formula o acțiune împotriva actelor al căror destinatar este sau care o privesc direct și individual, precum și împotriva actelor normative care o privesc direct și care nu presupun măsuri de executare

- acțiunile trebuie formulate în termne de două luni, după caz, de la publicarea actului, de la notificarea acestuia reclamantului sau, în lipsă, de la data la care reclamantul a luta cunoștință de actul respectiv.

Tipuri de reclamanți

- **privilegiați**
 - Consiliu, Comisie, SM
 - interes prezumat, nu trebuie să îndeplinească cerințe suplimentare
- **intermediari**
 - BCE, Curtea de Conturi, Comitetul Regiunilor (Consiliul European e exclus)
 - pot acționa doar dacă dovedesc un interes
- **ordinari**
 - persoane fizice sau juridice
 - pot acționa doar dacă dovedesc un interes
 - pot contesta doar legalitatea unui număr redus de acte
 - acte al căror destinatar este *sau*
 - acte care o privesc în mod individual *sau*
 - individual = în considerarea unor calități proprii sau a unui comportament individual anterior actului / este menționată expres în dispozitiv
 - acte normative care o privesc direct și care nu presupun măsuri de executare
 - direct = fără să dea posibilitatea vreunei autorități să interpreteze sau să execute actul
 - ex. 1 - decizia - poate fi atacată de destinatarul ei (ex. dreptul concurenței)
 - ex. 2 – o decizie cu aparența unui regulament
 - ex. 3 – o decizie adresată altei persoane, dar care îl privește pe reclamant
 - ex. 4 – directiva direct aplicabilă

Motive pentru care pot fi atacate actele

- lipsa de competență a instituției emitente (rar admis)
- încălcarea formalităților substanțiale ale actului (consultarea parlamentului, obligația de motivare). Lipsa publicității = inopozabilitate
- încălcarea Tratatului („bloc de legalitate comunitar”)
- deturnarea de putere (rar)

RECURSUL ÎN NEÎNDEPLINIREA OBLIGAȚIILOR DE CĂTRE UN STAT MEMBRU

Articolul 258 TFUE

- În cazul în care **Comisia** consideră că un stat membru a încălcat oricare dintre obligațiile care îi revin în temeiul tratatelor, aceasta emite un **aviz motivat** cu privire la acest aspect, după ce a oferit **statului** în cauză posibilitatea de a-și prezenta **observațiile**. În cazul în care statul în cauză nu se conformează acestui aviz în termenul stabilit de Comisie, aceasta **poate sesiza Curtea de Justiție a Uniunii Europene**.

Articolul 259 TFUE

- Oricare dintre statele membre poate sesiza Curtea de Justiție a Uniunii Europene în cazul în care consideră că un alt stat membru a încălcat oricare dintre obligațiile care îi revin în temeiul tratatelor. Înainte ca un stat membru să introducă împotriva unui alt stat membru o acțiune întemeiată pe o pretinsă încălcare a obligațiilor care îi revin în temeiul tratatelor, acesta trebuie să sesizeze Comisia. Comisia emite un aviz motivat, după ce a oferit posibilitatea statelor în cauză să își prezinte în contradictoriu observațiile scrise și orale. În cazul în care **Comisia nu a emis avizul în termen de trei luni de la introducerea cererii**, absența avizului nu împiedică sesizarea Curții.

RECURSUL ÎN CARENȚĂ

Articolul 265 TFUE

- În cazul în care, prin încălcarea prevederilor tratatelor, Parlamentul European, Consiliul European, Consiliul, Comisia sau Banca Centrală Europeană **se abțin să hotărască, statele membre și celelalte instituții ale Uniunii pot sesiza Curtea de Justiție a Uniunii Europene pentru a constata această încălcare**. Prezentul articol se aplică, în aceleași condiții, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii care se abțin să hotărască.
- Această acțiune este admisibilă numai în cazul în care instituția, organul, oficiul sau agenția respectivă **a fost solicitată în prealabil să acționeze**. În cazul în care, **la expirarea unui termen de două luni de la data acestei solicitări**, instituția, organul, oficiul sau agenția nu și-a precizat poziția, acțiunea poate fi formulată întrun **nou termen de două luni**.
- **Orice persoană fizică sau juridică** poate sesiza Curtea în condițiile stabilite la paragrafele precedente în legătură cu **omisiunea unei instituții, organ, oficiu sau agenție a Uniunii de a-i adresa un act, altul decât o recomandare sau un aviz**

RĂSPUNDEREA STATULUI pentru prejudiciul adus particularilor prin nerespectarea dreptului UE

PRINCIPIU: Francovich și alții

În temeiul unui principiu al dreptului comunitar prin care sunt conferite drepturi particularilor, un stat membru este obligat să despăgubească cetățenii pentru prejudiciile care rezultă din încălcările dreptului comunitar săvârșite de către stat.

- „rezultă că **principiul răspunderii statului** pentru prejudiciile cauzate particularilor prin încălcările dreptului comunitar care îi sunt imputabile este **inerent sistemului tratatului.**”
- „rezultă că dreptul comunitar impune principiul potrivit căruia **statele membre sunt obligate să repare prejudiciile cauzate particularilor prin încălcările** dreptului comunitar **care le sunt imputabile.**”

Faccini Dori

- dreptul comunitar impune statelor membre repararea prejudiciilor care au fost cauzate particularilor ca urmare a netranspunerii unei directive **dacă sunt îndeplinite trei condiții:**
 - mai întâi, directiva trebuie să urmărească atribuirea de drepturi în favoarea particularilor
 - apoi, conținutul acestor drepturi trebuie să poată fi identificat pe baza dispozițiilor directivei
 - în sfârșit, trebuie să existe o legătură de cauzalitate între nerespectarea obligației care îi incumbă statului și prejudiciul suferit

Brasserie du Pêcheur

- **existența și întinderea răspunderii unui stat pentru prejudiciile care decurg din încălcarea obligațiilor** care îi incumbă în temeiul dreptului comunitar sunt probleme care privesc **interpretarea tratatului, care intră în competența Curții.**

REGULI JURISPRUDENȚIALE

- principiul răspunderii este valabil pentru **orice ipoteză** de încălcare a dreptului comunitar de către un stat membru, **indiferent de organul statului membru a cărui acțiune sau inacțiune se află la originea încălcării**
- obligația de a repara prejudiciile cauzate particularilor prin încălcări ale dreptului comunitar **nu poate depinde de normele interne referitoare la repartizarea competențelor** între puterile constituționale
- autonomia procedurală a statelor membre

15

CJCE, *Foto-Frost c. Hauptzollamt Lübeck-Ost*, 1987,
cauza 314/85

A. Rezumat

În cadrul unui litigiu național, Foto-Frost, comerciant stabilit în Republica Federală Germania, care desfășoară activități de import, export și comerț cu articole fotografice, urmărește anularea unei înștiințări de plată privind recuperarea unor taxe vamale, emisă de autoritatea națională competentă, după ce Comisia, printr-o decizie adresată Statului Membru, stabilise că nu era permis să nu se procedeze la această recuperare.

Instanța națională apreciază că validitatea deciziei Comisiei este discutabilă, întrucât toate condițiile enunțate de regulamentul relevant al Consiliului pentru a nu se proceda la recuperarea ulterioară i se păreau a fi îndeplinite. Întrucât înștiințarea de plată atacată se întemeia pe decizia Comisiei, instanța națională a apreciat că nu o poate anula decât în cazul în care și decizia comunitară este lipsită de validitate.

În consecință, judecătorul național i-a adresat Curții mai multe întrebări preliminare, urmărind să afle, în special, dacă instanța națională poate să aprecieze (și în ce limite) validitatea unei decizii care a fost adoptată de Comisie în conformitate cu un regulament, respectiv dacă, de asemenea, poate să decidă, în cadrul unei acțiuni cu care este sesizată, să nu procedeze la recuperarea ulterioară, contrar deciziei Comisiei.

B. Dictum

„(1) Deși conferă instanțelor naționale, ale căror hotărâri sunt supuse unei căi de atac în dreptul intern, posibilitatea de a adresa Curții întrebări preliminare în interpretare sau în aprecierea validității, art. 177 nu soluționează problema competenței acestor instanțe de a constata ele însele lipsa de validitate a actelor instituțiilor comunitare;

(2) Aceste instanțe pot să examineze validitatea unui act comunitar și, în cazul în care consideră nefondate motivele referitoare la lipsa de validitate invocate de părți în fața lor, pot să respingă aceste motive, concluzionând că actul este pe deplin valid. Într-adevăr, acționând în acest mod, acestea nu pun în discuție existența actului comunitar;

(3) În schimb, acestea nu au competența de a declara că actele instituțiilor comunitare sunt lipsite de validitate;

(4) Într-adevăr, astfel cum s-a subliniat în Hotărârea din 13 mai 1981 (*International Chemical Corporation*, 66/80, Rec., p. 1191), competențele recunoscute Curții prin art. 177 vizează în principal asigurarea aplicării uniforme a dreptului comunitar de către instanțele naționale. Această cerință de uniformitate este absolut necesară atunci când este contestată validitatea unui act comunitar. Divergențele dintre instanțele Statelor Membre cu privire la validitatea actelor comunitare ar fi de natură să compromită însăși unitatea ordinii juridice comunitare și să aducă atingere cerinței fundamentale a securității juridice;

(5) Necesara coerență a sistemului de protecție jurisdicțională instituit prin Tratat impune aceeași concluzie. În această privință, trebuie amintit că trimiterea preliminară în aprecierea validității constituie, asemănător acțiunii în anulare, o modalitate de control al legalității actelor adoptate de instituțiile comunitare. Astfel cum Curtea a subliniat în Hotărârea din 23 aprilie 1986 (*Parti écologiste Les Verts c. Parlamentul European*, 294/83, Rec., p. 1339), prin art. 173 și 184, pe de o parte, și prin art. 177, pe de altă parte, tratatul a instituit un sistem complet de căi de atac și de proceduri menit să încredințeze Curții de Justiție controlul legalității actelor adoptate de instituții. Întrucât prin art. 173 se atribuie Curții competența exclusivă de a anula un act adoptat de o instituție comunitară, coerența sistemului impune să îi fie rezervată tot Curții competența de a constata lipsa de validitate a aceluiași act în cazul în care aceasta este invocată în fața unei instanțe naționale”.

C. Comentariu

Dictum-ul este interpretat ca stabilind faptul că:

1. dispozițiile din tratat care reglementează trimiterea preliminară nu soluționează problema competenței instanțelor naționale de a constata ele însele lipsa de validitate a actelor instituțiilor comunitare;

2. instanțele naționale își pot întemeia raționamentele pe prezumția de validitate de care se bucură toate instrumentele de drept derivat;

3. *a contrario*, instanțele naționale nu sunt competente să invalideze instrumentele de drept derivat;

4. eventualele divergențele de apreciere, între instanțele Statelor Membre, cu privire la validitatea actelor comunitare ar compromite aplicarea uniformă a dreptului comunitar și securitatea juridică;

5. Curtea de Justiție are competența exclusivă de a realiza controlul legalității actelor adoptate de instituțiile comunitare. Trimiterea preliminară în validitate are aceleași consecințe ca un veritabil recurs în anulare, realizând, pe cale indirectă, ceea ce recursul în anulare realizează în mod direct.

Instanțele naționale nu au competența de a constata lipsa de validitate a actelor adoptate de instituțiile comunitare, fiind obligate, indiferent de gradul de jurisdicție în care judecă, să trimită o cerere preliminară Curții de Justiție. În schimb, ele se pot întemeia pe prezumția de validitate de care se bucură toate instrumentele de drept derivat.

16

CJUE, *Comet BV c. Produktschap voor Siergewassen*,
1976, cauza 45/76 (*idem Rewe-Zentral AG c. Bundesmonopolverwaltung für Branntwein*,
1979, cauza 120/78)

A. Rezumat

În ambele cazuri, resortisanți ai unor Statelor Membre (Olanda și Germania), au exercitat, în fața judecătorilor naționali, acțiuni prin care tindeau să obțină rambursarea unor sume pe care au fost obligați să le plătească cu încălcarea dispozițiilor de drept comunitar vizând libera circulație a

mărfurilor. Judecătorii naționali au declarat inadmisibile cele două cereri pe motiv că termenele de prescripție prevăzute de legislațiile naționale pentru exercitarea dreptului la acțiune se împliniseră. Întrebarea adresată Curții de Justiție a Comunităților Europene este dacă regulile procedurale interne pot condiționa invocarea de către particulari a drepturilor pe care dreptul comunitar le creează în beneficiul lor.

B. Dictum

„(1) Interdicțiile stipulate în (...) Tratat și (...) regulament au un efect direct și le conferă justițiabililor drepturi pe care jurisdicțiile naționale sunt chemate să le protejeze;

(2) În absența unei reglementări comunitare în materie, îi revine ordinii juridice interne din fiecare Stat Membru să desemneze jurisdicțiile competente și să reglementeze procedural acțiunile în justiție capabile să asigure protecția drepturilor de care justițiabilii beneficiază prin efectul direct al dreptului comunitar;

(3) Aceste proceduri nu pot să fie mai puțin favorabile decât cele care reglementează acțiunile în justiție similare din dreptul intern;

(4) Aceste proceduri sunt mai puțin favorabile numai dacă, în practică, facă imposibilă exercitarea drepturilor pe care jurisdicțiile naționale au obligația să le protejeze”.

C. Comentariu

Dictum-ul este interpretat în sensul că stabilește:

1. efectul direct al dispozițiilor de tratat care consacră principiul liberei circulații a mărfurilor;
2. autonomia instituțională și procedurală condiționată a Statelor Membre;
3. condiția echivalenței recursurilor;
4. condiția efectivității recursurilor interne.

Curtea de Justiție a Comunităților Europene recunoaște autonomia instituțională și procedurală a Statelor Membre, sub condiția echivalenței și a efectivității recursurilor.

CAZURI PRACTICE IPOTETICE

1. După intrarea în vigoare a Regulamentului UE privind protecția datelor personale, la data de 25 mai 2018, statul membru X adoptă legislație internă pentru implementarea regulamentului. Doamna M se adresează Autorității Naționale pentru Protecția Datelor Personale cu o plângere, invocând încălcarea de către angajatorul său a unei dispoziții din Regulamentul UE. Autoritatea respinge plângerea pe motiv că normele aplicabile situației doamnei M sunt cele cuprinse în legislația națională, iar nu cele din Regulament. În orice caz, în opinia Autorității, prevederile naționale nu au fost încălcate.

Sunteți avocatul Doamnei M. Ce o sfătuiți?

2. Doamna S introduce pe rolul Tribunalului Timiș o acțiune împotriva angajatorului său, prin care îi solicită instanței să-i aplice o dispoziție a unei directive europene privind condițiile la locul de muncă, întrucât consideră că prevederile din legislația națională contravin directivei. În cadrul dezbaterilor în fața tribunalului, angajatorul susține că directiva este contrară Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene, fiind adoptată cu încălcarea principiului subsidiarității.

Care este procedura prin care, în speță, ar putea fi verificată compatibilitatea directivei cu dispozițiile TFUE?

3. Comisia Europeană adoptă o decizie referitoare la nivelul maxim al subvențiilor agricole care pot fi acordate fermierilor persoane fizice în anul 2018. Consiliul Uniunii Europene atacă decizia Comisiei, motivând că aceasta a fost adoptată cu încălcarea normelor referitoare la competență. Acțiunea Consiliului este introdusă la 3 luni după publicarea deciziei în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

Care este procedura prin care CJUE poate verifica respectarea normelor de procedură în adoptarea actelor de drept derivat? Sunt îndeplinite în cauză condițiile pentru parcurgerea acestei proceduri?

4. Comisia Europeană adoptă o decizie referitoare la nivelul maxim al subvențiilor agricole care pot fi acordate fermierilor persoane fizice în anul 2018. Statul membru X introduce o acțiune la Curtea de Justiție a Uniunii Europene împotriva statului membru Y, arătând că acesta din urmă nu a respectat decizia Comisiei, acordând subvenții fermierilor persoane fizice în mai multe tranșe care, cumulate, depășesc plafonul anual instituit de Comisie. Statul membru Y se apără invocând, printre altele, faptul că X nu poate avea calitatea de reclamant în această procedură.

Care este procedura aplicabilă în speță? Discutați obiectul procedurii identificate și arătați cine poate avea calitatea de reclamant.

5. Considerând că statul membru X nu și-a îndeplinit obligațiile care decurg din calitatea sa de membru al Uniunii Europene, Comisia Europeană a demarat negocieri cu acesta, la finalul cărora a emis un aviz motivat, în temeiul art. 258 TFUE. Printr-o acțiune la Curtea de Justiție a Uniunii Europene, statul membru X a solicitat anularea avizului, la 3 luni după ce acesta i-a fost notificat de Comisie.

Ce soluție va pronunța Curtea de Justiție a Uniunii Europene în această cauză?

6. Curtea de Justiție a Uniunii Europene a constatat, în anul 2011, incompatibilitatea legislației naționale a statului membru F cu articolele 49 și 63 din dreptul Uniunii. Prin jurisprudența sa ulterioară, Consiliul de Stat, jurisdicție care, în statul F, judecă în ultimă instanță, nu a pus capăt acestei incompatibilități și nici nu a făcut trimiteri preliminare, deși părțile din cauzele naționale ulterioare hotărârii din 2011 ale CJUE au cerut-o. În anul 2017, Comisia Europeană sesizează Curtea de Justiție în temeiul art. 258 TFUE.

1. Ce obligație a încălcat statul membru F?

2. Indicați argumentele Comisiei și ale statului F în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene.

7. Statul membru A introduce o acțiune pe rolul Curții de Justiție a Uniunii Europene împotriva unei recomandări adoptate de către Comisia Europeană privind reducerea utilizării combustibililor fosili în statele membre. Printre motivele invocate de statul membru A se numără și încălcarea principiului proporționalității în exercitarea competențelor Uniunii.

Care este procedura prin care pot fi atacate la CJUE actele adoptate de instituțiile Uniunii? Este admisibilă o astfel de acțiune în speță?

8. Domnii X și Y, resortisanți ai unui stat membru, au fost obligați de autoritățile naționale să plătească o sumă de bani pe care nu o datorau, autoritățile încălcând dispozițiile de dreptul Uniunii vizând libera circulație a mărfurilor. Cei doi au exercitat, în fața unui tribunal național, acțiuni prin care tindeau să obțină rambursarea acestei sume. Judecătorii naționali au declarat inadmisibile cele două cereri pe motiv că termenele de prescripție prevăzute de legislațiile naționale pentru exercitarea dreptului la acțiune se împliniseră.

1. Ce principii de drept sunt incidente în speță?

2. Apreciați că regulile procedurale interne pot condiționa invocarea de către particulari a drepturilor pe care dreptul Uniunii le creează în beneficiul lor?

9. F și G sunt state membre ale Uniunii Europene. Domnul B, cetățean al statului F, proprietarul unei întreprinderi de bere artizanală, își propune să își extindă piața de desfacere, vizând un oraș din statul G, celebru pentru susținerea comerțului cu produse tradiționale. După ce investește o sumă considerabilă în cumpărarea unui magazin în statul G, precum și în recrutarea și instruirea personalului care urmează să îl deservească, domnul B este înștiințat de autoritățile din statul F că nu își poate promova și vinde produsele sub denumirea de „bere”, întrucât folosește, în procesul tradițional de fermentare, porumbul, iar nu malțul, cum stipulează legislația din statul G atunci când definește berea.

1) Ce principiu de drept al Uniunii Europene încalcă legislația statului G?

2) Ce mijloace de reparare a prejudiciului are la îndemână domnul B?

10. X, o societate având naționalitatea statului membru Y, produce și comercializează ascensoare. Autoritățile statului Y au emis un raport, pe care l-au făcut public, în care au arătat că au constatat o serie de deficiențe la unele tipuri de ascensoare produse de X. Totuși, în absența unor probe suficiente, statul Y nu a interzis și nici măcar nu a restrâns folosirea ascensoarelor produse de X. Pe de altă parte, într-un interviu difuzat de televiziunea națională, un oficial al statului a afirmat că ascensoarele respective pot fi periculoase. X pretinde că, urmare a acestei declarații, vânzările sale au scăzut atât în statul membru Y, cât și în celelalte state membre.

- 1) *Ce mijloace de reparare a prejudiciului are la îndemână societatea X?*
- 2) *Ce apărări credeți că va folosi statul membru Y?*

11. Maxisports S.A., un producător francez de echipament sportiv, i-a livrat lui Ben, un retailer francez, aparate de vâslit. Potrivit contractului, Ben și-a rezervat dreptul de a returna produsele dacă acestea nu ar fi corespuns vreuneia dintre prevederile relevante ale dreptului unional. Regulamentul (fictiv) al Consiliului 27/89 pretinde ca echipamentele sportive să fie însoțite de avertizări de siguranță, într-o „formă permanentă”.

Echipamentul a sosit la magazinul lui Ben, din Paris. Avertizările de securitate erau menționate pe niște carduri din plastic, atașate aparatelor. Ben a refuzat să preia echipamentul, pe motiv că prevederile Regulamentului nu erau respectate, de vreme ce avertizările de securitate nu aveau o „formă permanentă”. Ben a declanșat o procedură judiciară, pentru restituirea prețului achitat. Maxisports S.A. s-a opus pretențiilor lui Ben, pe motiv că echipamentul livrat respecta Regulamentul UE.

În fața instanței s-a dovedit că echipamentul de vâslit are o durată de funcționare de până la șase ani, iar avertizările de securitate sunt suficient de solide pentru a rămâne intacte pentru o perioadă cuprinsă între trei și patru ani. Instanței i s-a prezentat și o decizie a Curții Supreme, în care cuvintele „formă permanentă” din Regulament au fost interpretate în sensul că includ orice mod de atașare a avertizării de securitate, care este de așteptat, în mod rezonabil, să reziste pe durata garanției oferite de producător. Judecătorii Curții Supreme au apreciat că echipamentul devine depășit odată ce garanția a expirat, deoarece o reparație eventuală ar fi extrem de costisitoare. Avocatul societății Maxisports a susținut că, de vreme ce echipamentele produse de această societate au o garanție de trei ani, avertizările de securitate sunt într-o „formă permanentă”, și că, prin urmare, respectă prevederile Regulamentului. Instanța s-a considerat legată/obligată de argumentele reținute de judecătorii Curții Supreme și a refuzat cererea lui Ben de a adresa o întrebare preliminară CJUE. Procesul a fost câștigat de Maxisports S.A.

În apel, Curtea de Apel a repudiat interpretarea reținută de prima instanță referitoare la noțiunea de „formă permanentă” și a precizat că aceste cuvinte indică în mod clar faptul că avertizările trebuie să fie atașate pe un echipament sportiv astfel încât să rămână intacte pe întreaga durată de viață a echipamentului respectiv. Cu toate acestea, instanța de apel s-a considerat, la rândul ei, legată de interpretarea Curții Supreme și a refuzat, din nou, cererea lui Ben de a adresa o întrebare preliminară CJUE. Procesul a fost câștigat definitiv și irevocabil de Maxisports S.A., printr-o decizie care nu mai era susceptibilă de exercitarea vreunei căi de atac.

Evaluați această speță, raportat la art. 267 TFUE.